

Секція: «ІСТОРИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ СТАНОВЛЕННЯ СУЧАСНОЇ ПОЛІЦІЇ ДОНЕЧЧИНИ»

ЗАСНУВАННЯ МАРІУПОЛЬСЬКОГО ПОВІТУ ТА МАРІУПОЛЬСЬКОГО ПОВІТОВОГО ПОЛІЦЕЙСЬКОГО УПРАВЛІННЯ

В. М. Коробка, доцент кафедри історичних дисциплін Маріупольського державного університету, Ю. В. Коробка, доцент кафедри історичних дисциплін Маріупольського державного університету

Створення Маріупольського повіту вдруге було, напевно, локальним кроком з удосконалення адміністративно-територіального устрою імперії задля втілення замислених реформаторами серії масштабних перетворень державного управління 1860–1870 рр. «Одне із перших місць у їх ряду» посідало реформування поліції [6, с. 588]. Правда, законодавець обмежився лише «Тимчасовими правилами про устрій поліції у містах і повітах губерній, що управляються за загальним установленням», які набували чинності у відповідності до указу Олександра II, від 25 грудня 1862 р. [6].

Маріупольське повітове поліцейське управління влаштовувалось на підставі зазначеного законодавчого акту, а також височайше затвердженої думки Державної ради від 27 лютого 1868 р. – Про нові штати Маріупольського повітового та Ростовських (на Дону) повітового та міського поліцейських управлінь [7, с. 171]. Таким чином, законодавець санкціонував створення, поміж іншим, Маріупольського повіту – нової адміністративно-територіальної одиниці у складі Катеринославської губернії.

Обов'язковим моментом набрання чинності законом було його оприлюднення і в місцевих губернських відомостях. Так, газета «Екатеринославские губернские ведомости» №20 від 18 травня 1868 р. опублікувала у розділі «Розпорядження уряду» не тільки текст повеління, а й штат першої Маріупольської повітової установи у вигляді таблиці [2]. Юридичне значення акту обнародування закону полягає у тому, що з цього моменту стає обов'язковим набуття законом чинності.

На значенні запровадження законом Маріупольського повітового управління поліції, як категоричної вимоги створення нової адміністративно-поліцейської (територіальної) одиниці, наголос було зроблено представником імперської адміністрації. Так, коли в

Олександрійській земській управі виникло питання стосовно нового повіту і вона звернулася до начальника губернії за роз'ясненням, губернатор цілком однозначно вніс ясність – височайше повеління про утворення Маріупольського повіту відбулося 27 лютого 1868 р. [5, с. 93].

У відповідності до законодавчого акту у складі Маріупольського повітового поліцейського управління числилося 10 осіб. Їх річне утримання разом з канцелярськими видатками, а також витратами на переписувачів, сторожів, розсылних становило 7555 рублів [8, с. 234].

У газетній колонці, яка містила закон, який оголошував повеління про створення нового повіту та його штат містилася редакційна виписка-приписка, із повідомленням, що діяльність маріупольського поліцейського управління у відповідності до розпорядження губернського правління має бути розпочата з 15-го червня 1868 р. [2].

Маріупольське поліцейське управління очолював повітовий справник (начальник повітової поліції). Обов'язки його заступника виконував помічник справника. Поліцейське управління мало канцелярію у складі двох столоначальників, регістратора (архіваріуса) під завідуванням секретаря. Повітовому поліцейському управлінню були підпорядковані виконавчі чиновники поліції: в місті – три поліцейських наглядачі, в повіті – один становий пристав [8, с. 234].

Так, у зв'язку із запровадженням нового штату поліції законодавець назвав поліцейський округ Маріуполя (уперше у другій половині XIX ст.) Маріупольським повітом (уїздом) [7, с. 171]. Засноване повітове поліцейське управління розпочало свою діяльність 27 червня 1868 р. [3]. Саме так було започатковано новий повіт [4].

Першими державними службовцями Маріупольського повіту були чиновники повітового поліцейського управління: повітовий справник (начальник поліції) – майор Олександр Петрович Серговський, його помічник – надвірний радник Олександр Григорович Житковський, секретар – не маючий чину Порфирій Іванович Безуглов, поліцейські наглядачі – титулярний радник Прокофій Петрович Лебединський, губернський секретар Йосип Вікентійович Осмоловський, та не маючий чину Авксентій Васильович Д'яченко-Білий, становий пристав – колезький асесор Василь Михайлович Ольшанський [1, стб. 96 – 97].

Список використаних джерел

1. Адрес-календарь. Общая роспись начальствующих и прочих должностных лиц по всем управлениям в Российской империи на 1869 год. – СПб: В типографии Правительствующего Сената, 1869. – Ч. II. – 618 с.
2. Екатеринославские губернские ведомости. – 1868. – №20. – 18 мая
3. Екатеринославские губернские ведомости. – 1868. – №33. – 24 июля

4. Коробка В.М., Коробка Ю.В. Адміністративно-територіальний устрій українського Надазов'я наприкінці XVIII – у 70-ті роки XIX ст. // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія: Збірник наукових праць. – 2015. – Вип. 13-14. – С. 90 – 99. – Режим доступу: <http://visnyk-politologia.mdu.in.ua/uk/visnik-13-14.pdf>

5. Протоколи Александровскаго уезднаго земскаго собрания очередной сессии, 10 – 17 сентября 1869 года с приложениями. – Екатеринбург: тип Я. М. Чаусскаго, 1869. – 243 с.

6. ПСЗ – 2. – Т. 37, № 39087

7. ПСЗ – 2. – Т. 43, №45541

8. ПСЗ – 2. – Т. 43. – Отделение III. Приложения. – №45541

УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНІКО-КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОБОТИ СЛІДЧИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ З УРАХУВАННЯМ ПОПЕРЕДНЬОГО ДОСВІДУ

В. В. Ковальов, заступник директора – завідувач відділу
забезпечення діяльності Донецького НДЕКЦ МВС України, кандидат
юридичних наук

Відповідно до Кримінального процесуального Кодексу України спеціалістом у кримінальному провадженні є особа, яка володіє спеціальними знаннями та навичками застосування технічних або інших засобів і може надавати консультації під час досудового розслідування і судового розгляду з питань, що потребують відповідних спеціальних знань і навичок [1].

Використання допомоги спеціаліста під час проведення слідчих дій є основною формою техніко-криміналістичного забезпечення роботи. Забезпечення ефективного пошуку і пізнання, включаючи те, що називають процесуальним доказуванням, практично неможливе без широкого використання різноманітних техніко-криміналістичних засобів, методів, рекомендацій [2, 18].

У результаті реорганізації МВС України та утворення Національної поліції, здійснено перерозподіл функцій між особами, які мають спеціальні знання. Раніше як спеціалістів залучали співробітників Експертної служби. Згідно з нормативними актами МВС України, вони входили до складу слідчо-оперативних груп. Після реорганізації до штатного розкладу слідчих підрозділів введено посади інспекторів-криміналістів та техніків-криміналістів, на яких покладено більшу частину цих функцій. Саме на них покладено раціональне та ефективне застосування техніко-криміналістичних засобів і спеціальних знань у галузі криміналістики [3, 3].